

Starten met een woongemeenschap

Met tips hoe samen te werken met
gemeentes en andere instanties

LVGO Gemeenschappelijk
wonen **50plus**

Colofon

Deze brochure is een uitgave van de LVGO (Landelijke Vereniging Gemeenschappelijk wonen van Ouderen), in opdracht van het programma *Langer thuis* van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport. Initiatieven voor gemeenschappelijk wonen kunnen een beroep doen op de Stimuleringsregeling Wonen en Zorg (zie voor meer informatie www.rvo.nl).

Tekst: Hermien Miltenburg/Yolanda Stil

Fotografie: iStock

Eindredactie: Moon Saris

Beeldredactie: Ellie Tap

Ontwerp: Andrea in Vorm

Druk: Drukwerkdeal

© 2021 LVGO

Het overnemen en/of vermenigvuldigen van tekst uit deze brochure is nadrukkelijk alleen toegestaan onder bronvermelding: www.lvgo.nl. Overige correspondentie over deze brochure via info@lvgo.nl. Meer informatie: www.lvgo.nl

Andere brochures in deze reeks

- Het bestuur van de woongemeenschap
- Communiceren in de woongemeenschap
- Woonplezier in de woongemeenschap
- De zorgzame woongemeenschap

Een eigen woongemeenschap starten

Je hebt goede verhalen gehoord over woongemeenschappen. Prettige plekken waar 50-plussers zelfstandig leven en samen met hun burens activiteiten ondernemen, interesses delen en elkaar de helpende hand toesteken. Misschien heb je al eens een kijkje genomen. Dat lijkt je wel wat! Helaas, de woongemeenschap die je aanstaat, heeft een enorme wachtlijst ... En wie weet heb je wel een andere plek op het oog, een eigen groep mensen of een eigen visie, bijvoorbeeld rond duurzaamheid.

Waarom niet zelf een woongemeenschap beginnen, popt wellicht als vraag op. En ja, waarom niet?

Deze brochure gaat over het starten van een nieuwe woongemeenschap, en dan vooral de rol van instanties hierin. Want een woongemeenschap opzetten is een spannend en leuk idee, maar eerlijk is eerlijk: de weg ernaartoe gaat zelden over rozen. Het halen van de eindstreep vereist veel inzet en doorzettingsvermogen. Als het allemaal is gelukt, heb je wel alle reden jezelf te feliciteren. Want naast vele jaren woonplezier levert dit traject je in de regel ook vrienden voor het leven op.

Het maatschappelijk belang van de woongemeenschap

In een ledenonderzoek van de LVGO uit 2019 geeft maar liefst 97 procent van de respondenten aan het sociaal contact in de woongemeenschap van toegevoegde waarde te vinden, net als het langer zelfredzaam zijn (88%) en het op elkaar terug kunnen vallen (84%). En, last but not least: bewoners zien gemeenschappelijk wonen als een goed recept tegen eenzaamheid (78%).

Je zou denken dat dat onze overheden als muziek in de oren klinkt. Zeker nu de levensverwachting van 65-jarigen nog twintig jaar is, het percentage jongeren afneemt en het aandeel senioren op de gehele bevolking steeds groter wordt (bron: CBS). In 2040 is een kwart van de Nederlandse bevolking 65+. Een goed idee om hier als gemeente beleid op te voeren.

” Ik ben bezig met het oprichten van een woongemeenschap en stop daar veel tijd én geld in. Duurt dit proces door allerlei stroperige procedures zó lang dat ik er zelf niet meer van kan profiteren, dan is dat wel heel zuur. Nu hoop ik nog wel de 90 te halen hoor ...

Begin op tijd

Gemeenschappelijk wonen kan een aantrekkelijk alternatief zijn voor senioren én overheden. Je zou misschien verwachten dat woongemeenschappen als paddenstoelen uit de grond schieten. De praktijk is anders.

Om te beginnen doe je zoiets zelden in je eentje. Je hebt een groep gelijkgestemden nodig, een idee van wat je samen wilt en hoe je wilt wonen (zie lvgo.nl/starters/idee). En heb je dat voor elkaar, dan ben je er nog lang niet.

Een woongemeenschap oprichten is een taai proces en kost jaren inzet van alle partijen. Tel daar de woningnood, grondschaarste en hoge bouwkosten bij op en je ziet dat het verstandig is op tijd na te denken over hoe je later gaat wonen. Termijnen van zes tot acht jaar tussen een serieus plan en uitvoering zijn geen uitzondering. Dan zijn vijftigers inmiddels zestigers, en zestigers in de zeventig.

Het opzetten (én onderhouden) van een woongemeenschap vraagt energie die op latere leeftijd niet altijd makkelijk is op te brengen. Dus denk bij voorkeur als vijftiger al na over de toekomst. En zorg binnen de groep waarmee je dit avontuur aangaat voor diversiteit in leeftijd. In bestaande woongemeenschappen kijkt men vooral uit naar nieuwe bewoners jonger dan 65 jaar.

Win-win

Of het nu gaat om huurwoningen, koopwoningen of een mix van die twee, in alle gevallen zijn bij de totstandkoming van een woongemeenschap verschillende partijen betrokken. Denk aan: gemeenten en woningcorporaties, maar ook marktpartijen als adviseurs, banken en bouwers. Hier spelen soms tegengestelde belangen. De kunst is vooral in te spelen op win-win-situaties. Want die zijn er. Zeker in het licht van beleid op langere termijn.

Doorstroom tegen scheefwonen

De woningnood in Nederland is groot. Een betere doorstroming van bewoners zou helpen die te verminderen. Na het uitvliegen van de kinderen is de woning eigenlijk vaak te groot, of je huurt inmiddels erg voordelig in verhouding met je inkomen.

Woon je nu in een sociale huurwoning en overweeg je te verhuizen naar een woongemeenschap of er zelf een op te richten? Dat kan interessant zijn voor je woningcorporatie omdat je helpt de doorstroom te bevorderen en scheefwonen tegen te gaan. Niet voor niets proberen woningcorporaties

Koop, huur of combinatie

Slechts 11 procent van de bij de LVGO aangesloten woongemeenschappen bestaat uitsluitend uit koopwoningen, al lijkt hun aantal te groeien. Vaak is hier sprake van een CPO (Collectief Particulier Opdrachtgeverschap), een vorm van projectontwikkeling waarbij toekomstige bewoners gezamenlijk opdrachtgever zijn voor hun eigen nieuwbouwproject. De overige woongemeenschappen bestaan voor tweederde uit uitsluitend sociale huur, ruim 15 procent uit een combinatie van sociale huur en vrije sector, 14 procent uit de combinatie van koop en sociale huur. Een klein deel herbergt zowel koop, sociale huur als vrije sector.

Bron: LVGO-ledenraadpleging 2019

hun huurders te verleiden kleiner te gaan wonen. Let wel op dat het verschil in huur tussen de oude woning en een duurdere, kleinere woning in een woongemeenschap niet te groot is.

Wil je kijken wat je mogelijkheden op dit gebied zijn? Adviseer je woningcorporatie contact te zoeken met collega-corporaties die woongroepen in hun portefeuille hebben. Kijk wat de huurdersvereniging van de woningcorporatie eventueel voor je kan betekenen.

Ruimte voor starters en gezinnen

Ook voor gemeenten kunnen woongemeenschappen een impuls zijn voor een betere doorstroom. 40 procent van de senioren geeft aan dat hun woning eigenlijk te groot is. Daarmee betekent (ruimtebesparende) huisvesting in een woongemeenschap voor senioren meteen ook huisvesting voor jongeren en gezinnen in de woningen die senioren achterlaten. Willen gemeenten senioren verleiden te verhuizen, dan is het wel zinvol goed naar hun woonwensen te luisteren. Ze zijn kritisch en weten wat ze willen, zoals goede voorzieningen, veiligheid en bekenden in de buurt. Zit er dat niet in, dan blijven ze waarschijnlijk liever op hun vertrouwde plek.

Commissie Wouter Bos

De commissie Toekomst zorg thuiswonende ouderen onder leiding van Wouter Bos kreeg van het ministerie van VWS de opdracht advies uit te brengen over wat er nodig is om de zorg voor thuiswonenden op peil te houden. Dat advies uit juni 2020 onderschrijft het belang van onderlinge zorg, zoals bewoners van een woongemeenschap elkaar kunnen geven, en benadrukt het belang van beleid op huisvesting voor senioren. Het advies *Oud en zelfstandig in 2030, een aangepast reisadvies* is te downloaden op www.rijksoverheid.nl.

Voorkómen beter dan repareren

Het beleid van de overheid is erop gericht burgers langer zelfstandig te laten wonen. Gemeenten moeten dit beleid uitvoeren. Hoe langer je uit het circuit van professionele zorg blijft en voor jezelf kunt zorgen, al dan niet met wat hulp uit de omgeving, hoe aantrekkelijker dit in financieel en sociaal opzicht voor gemeenten is.

Het voorkómen van eenzaamheid of sociaal isolement is voor overheden beter dan dit via het Sociaal loket of de Wmo te moeten repareren. Dat gaat overigens ook op voor de kinderen: mantelzorg, naast al een druk leven, leidt bij hen maar al te vaak tot overbelasting en stress.

Kortom, ook hier hebben gemeenten er alle belang bij de voordelen van woongroepen te wegen, en zo te besparen op zorg.

” Mijn dochter wil in geval van nood altijd boodschappen voor me doen. En ze zegt ook dat ik altijd welkom ben als ik ziek ben of me eenzaam voel. Maar ze heeft ook een eigen gezin met twee kleine kinderen. Een baan. Een studie. Ik wil graag dat ze gelukkig is in haar eigen leven. De zorg voor mij mag daar geen schaduw op werpen.

In gesprek met de gemeente

Gemeenten kunnen onderling sterk verschillen. Wat zijn de speerpunten binnen een coalitieakkoord? Welke politieke partijen zitten in het college van burgemeester en wethouders? En wat is de samenstelling van de gemeenteraad?

Verdiep je in het beleid van je gemeente voor je contact legt om te praten over je plannen voor een woongemeenschap. Raadpleeg het coalitieakkoord op het hoofdstuk Woonbeleid. Heeft de gemeente een huisvestingsnotitie of een doelgroepenbeleid? Vraag ook naar de gemeentelijke omgevingsvisie, het uitvoeringsplan wonen en als die beschikbaar is naar de woonzorgvisie.

Het kan interessant zijn om naar aanleiding van deze informatie met een of meer woningcoöperaties te onderzoeken of een combinatie van (sociale) huur en koop binnen de woongroep kansrijker is dan in jullie oorspronkelijke plan. Soms zijn er bepalingen die maken dat het handiger is te kiezen voor een kleinere of grotere groep.

Vergeet ook niet over de grenzen van je eigen gemeente te blikken. Een gemeente verderop heeft misschien géén moeite met het idee om een boerderij in vier wooneenheden op te delen.

Kijk naar politieke kleur

In de raadszaal worden de besluiten over bestemmingsplannen genomen. De politieke kleur van een gemeenteraad kan invloed hebben op hoe kansrijk je plan is.

Partijen die zich profileren op sociaal beleid kun je daarop aanspreken. Andere die zeggen er vooral voor senioren te zijn, zouden in de woongemeenschap geïnteresseerd moeten zijn. Partijen die gaan voor marktwerking kun je uitdagen naar alternatieven te kijken nu het met de woningnood niet echt opschiet. Partijen met jongeren als achterban attendeer je op het doorstromen van senioren en de woonruimte die ze daarmee creëren. Ook aanpalende doelen van de woongemeenschap kunnen helpen de gemeenteraad enthousiast te krijgen voor je plan. Zo zal er zal weinig weerstand zijn tegen winst op gebied van duurzaamheid, bijvoorbeeld door gebruik van deelauto's, zonnepanelen of een ecologische tuin.

Routekaart voor een gestructureerde aanpak

Overheden werken vaak verkokerd, met langdurige, ondoorzichtige procedures binnen een eigen cultuur en met eigen jargon. Als initiatief-woongroep is het daarom lastig je weg te vinden.

Het contact met de gemeente op weg naar een woongemeenschap begint meestal bij het gemeentelijk loket Wonen. Informeer daar of zij input kunnen geven voor een 'routekaart' langs alle stappen die met de gemeente moeten worden doorlopen. De gemeente zit niet te wachten op ambtenaren die nodeloos worden lastiggevallen met vragen. Iedereen is gebaat bij een gestructureerde aanpak. Voor jezelf voorkomt de juiste volgorde der dingen onnodige kosten en vertraging.

Bekendheid met zo'n route is een belangrijke toegevoegde waarde als je als initiatief-woongroep een expert in de arm neemt. Deze begeleidt het proces vanuit jullie belang. Maak zo mogelijk ook gebruik van een doorstroommakelaar. Dit is een ambtenaar die samen met jullie kijkt hoe procedures versneld op te pakken om zo de doorstroom in woningen te bevorderen.

TIP Gebruik de juiste begrippen

Wees je ervan bewust dat binnen de overheid bepaalde begrippen ook specifieke betekenissen en verschillende bepalingen hebben. 'Geclusterd' of 'gezamenlijk' wonen versus 'gemeenschappelijk' wonen bijvoorbeeld. Of 'senioren' versus '50-plussers'. Check daarom bij je contacten of je het over hetzelfde hebt.

” Kan onze woningcoöperatie niet onderhandelen met de gemeente om die oude school om te bouwen tot sociale huurwoningen? Met een gemeenschappelijke ruimte die niet alleen voor de bewoners is bedoeld maar voor de hele buurt? Er zijn genoeg actieve vijftigplussers die hier willen wonen. En mee willen werken aan een levendig trefpunt voor de buurt. Nu staat die school daar maar gewoon te staan, zonder dat iemand er iets aan heeft.

Geschikte locaties zijn schaars

Het nummer 1 obstakel in het realiseren van een woongemeenschap is het vinden van een geschikte locatie. Grond is schaars, en nogal wat nieuwbouwplannen voor eengezinswoningen vormen een flinke aanslag op de beschikbare meters. Initiatief-woongroepen zoeken soms jaren naar een geschikt perceel of een te verbouwen locatie, zoals een oude kazerne, school of kerk.

Vraag de gemeente, provincie of woningcoöperaties naar mogelijkheden in de regio. Houd bovendien bestemmingsplannen in de gaten. Op de website rijksvastgoedbedrijf.nl biedt de overheid vastgoed te koop aan dat mogelijk geschikt is om te verbouwen tot woongemeenschap.

Tips voor het contact met de gemeente

- Zorg binnen je initiatiefgroep voor één aanspreekpunt voor de gemeente.
- Laat je professioneel ondersteunen door een procesbegeleider. Ook voor de gemeente is het fijn in gesprek te gaan met iemand met verstand van (complexe) zaken.
- Zoek met je plan aansluiting bij de speerpunten van het gemeentelijk beleid.
- Bereid je plan goed voor en maak het niet onnodig complex. De gemeente verhaalt eventuele hierdoor gemaakte extra kosten.
- Het is makkelijker aan de hand van een beoogde locatie te kijken of een plan realistisch is. Hoe concreter het plan, hoe groter de kans dat je de gemeente kunt enthousiasmeren.
- Een minder complex plan maakt het eenvoudiger de toekomstige bureu van de woongemeenschap te betrekken en te informeren.
- Vergis je niet in de kosten van met name bestemmingsplanprocedures en vergunningen. Reken op enkele tienduizenden euro's voordat je een bouwvergunning hebt. En op kosten voor bijbehorende onderzoeken, zoals bodemonderzoek. Gemeenten zijn verplicht deze kosten te verhalen.
- Verkijk je niet op de duur van trajecten: koop je een bedrijfspand dan kan het nog gerust vier jaar duren voordat je er daadwerkelijk woont.
- Om te voorkómen dat een verkopende partij van bouwgrond later alsnog afhaakt (geen interesse meer, hoop op een hoger bod) is het verstandig deze partij bij een overeenkomst met de gemeente mede te laten ondertekenen.
- Realiseer je dat je met gemeenschappelijk wonen in de definitie van de LVGO (iedereen zelfstandig met eigen voordeur) aan alle eisen van zelfstandig wonen moet voldoen. Bijvoorbeeld als het gaat om parkeergelegenheid in de buurt.

” Toen we met de schets van ons toekomstige gebouw bij de gemeente aankwamen, bleek dat er ook nog een stedenbouwkundige onderbouwing nodig was. Daar had ik geen idee van. Een deskundige op dit gebied heeft ons geholpen om aan de eisen van de gemeente te voldoen. Hadden we dit eerder geweten dan had dit veel tijd, en ook spanningen in de groep, gescheeld.

Deskundigheid is onmisbaar

Het kan natuurlijk zijn dat je als initiatiefgroep een (voormalig) gemeente-secretaris, aannemer, architect en financieel adviseur in de gelederen of het directe netwerk hebt. Vaker zal dat niet zo zijn, en dan is het zeer verstandig gebruik te maken van professionele ondersteuning. Natuurlijk vanuit het gezamenlijke doel van de groep.

Omgevingsvergunningen, financiën en procedures vragen kennis van zaken en kennen ook risico's. Ook wanneer het plan bestaat uit sociale huurwoningen en bouw of koop niet aan de orde is, is het verstandig te kunnen varen op deskundige begeleiding. Hieraan zijn uiteraard kosten verbonden, maar daar bestaan subsidies voor. Zorg bij voorkeur voor een onafhankelijke procesbegeleider; iemand die je ook kan helpen bij de keuze van en onderhandelingen met een architect en andere dienstverleners.

Meer over wat een procesbegeleider kan betekenen, lees je op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, RVO: www.rvo.nl. Ook

zoeken op het internet op bijvoorbeeld de zoekterm 'procesbegeleider CPO' levert goede informatie op.

Projectontwikkelaars als kapers op de kust

Projectontwikkelaars zijn in de regel goed op de hoogte van procedures, vergunningen en financiën. Daarom vinden gemeenten het doorgaans prettig om met hen samen te werken. Een locatie verkopen aan een projectontwikkelaar levert de gemeente bovendien meteen middelen op. Dat is een extra reden om als initiatiefgroep goed beslagen ten ijs te komen en je door een deskundige te laten bijstaan. Dat verkleint de kans dat een ontwikkelaar een beschikbare locatie voor je neus wegkaapt en je weer bij nul moet beginnen.

Overigens zijn er ook voorbeelden van projectontwikkelaars die graag en constructief met woongroepen-in-opbouw samenwerken. Met goede afspraken en wederzijds vertrouwen kan dit goed uitpakken.

” In de buurt waar wij gaan wonen, wonen meerdere oudere mensen. Hoe leuk zou het zijn als zij meedoen aan onze gemeenschappelijke eetavondjes?

Gemeente, pak je rol!

De LVGO richt zich niet alleen tot de eigen achterban, maar adviseert ook andere partijen die betrokken zijn bij gemeenschappelijk wonen. Onze tips aan de gemeente zijn:

- Breng demografische ontwikkelingen binnen de gemeente in kaart.
- Erken gemeenschappelijk wonen als mogelijkheid om sociale en huisvestingsproblemen aan te pakken.
- Heb oog voor het sociaal kapitaal van woongemeenschappen. Een woongemeenschap bestaat vaak uit mensen die voor elkaar, de buurt en het milieu betekenisvol willen zijn.
- Luister naar woonbehoeften van senioren.
- Formuleer beleid op gebied van seniorenhuisvesting en geef hieraan invulling.
- Zorg voor één aanspreekpunt voor initiatief-woongemeenschappen.
- Wees geïnformeerd over gemeenschappelijk wonen voor 50-plus, bij voorbeeld via de website van de LVGO, www.lvgo.nl, of benader ons voor een gesprek.
- Onderscheid gemeenschappelijk wonen geïnitieerd vanuit burgers van commerciële initiatieven van projectontwikkelaars. Accepteer dat er wellicht wat meer gemeentelijke inzet nodig is bij burgerinitiatieven, in ruil voor een woongemeenschap op maat.
- Werk samen met woningcorporaties om de kansen voor gemeenschappelijk wonen te vergroten.

- Informeer initiatief-woongroepen over subsidiemogelijkheden, ook als die zijn ondergebracht bij andere overheden zoals de provincie of het Rijk.
- Overweeg subsidies waar de gemeente voor in aanmerking komt maar een woongroep niet (zoals explosievenonderzoek) door te sluisen naar de woongroep.
- Leer van ervaringen in andere gemeenten. Een overzicht van bij de LVGO aangesloten woon- en initiatiefgroepen staan op de website van de LVGO.
- In het LVGO- ledenblad *Wijzer Wonen* verschijnt ieder kwartaal een interview met een wethouder Wonen over dit onderwerp.

Financiën

Bij de voorbereidingen en totstandkoming van een woongemeenschap moeten vaak belangrijke financiële besluiten worden genomen. Het gaat om fikse bedragen en je loopt soms grote risico's. Ook hierbij is deskundige kennis van groot belang.

Maak gebruik van subsidieregelingen

Voor de financiering van de voorbereidingen voor en de totstandkoming van een woongemeenschap bestaan inmiddels diverse regelingen op gemeentelijk en provinciaal niveau. Een gemeente kan daarnaast bijvoorbeeld aanspraak maken op het gemeentefonds voor bodemonderzoek naar explosieven.

Sinds 2019 bestaat er ook een landelijke subsidie: de *Stimuleringsregeling Wonen en Zorg (SZW)*. Deze helpt bij de financiering van kleinschalige innovatieve woonvormen die wonen, ondersteuning en eventueel zorg combineren. Zowel huur als koop, of een combinatie hiervan, met minimaal vijf wooneenheden. Voorwaarde is wel dat de kosten per woning, inclusief het evenredige deel van de gemeenschappelijke ruimtes, onder de grens van de Nationale Hypotheek Garantie blijven.

” We zijn met ons vijven gaan kijken naar een andere woongroep. Ik zag dat ze best een kleine gemeenschappelijke ruimte hebben. Samen gezellig naar de tv kijken kon eigenlijk niet. ‘Wegbezuinigd’, was de reden. Nou, dan liever een wat kleiner eigen appartement, maar een grotere gemeenschappelijke huiskamer waar je elkaar echt kunt ontmoeten.

” In onze provincie worden aspirant-woongroepen ondersteund met advies door een speciale ambtenaar. Zij wees ons op subsidie-mogelijkheden. Een woongroep oprichten is een complex proces waar je ondersteuning bij nodig hebt. De provincie subsidieert die ondersteuning voor een deel.

Subsidieregelingen hebben vooral betrekking op het haalbaarheids-onderzoek, de procesbegeleiding, (voor- en na)financiering en onderzoek naar bijvoorbeeld mogelijkheden tot duurzaamheid. Je kunt de subsidie aanvragen op de website van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO), www.rvo.nl. Daar tref je ook alle informatie over deze regeling.

Financiële randvoorwaarden

Voor nieuw te bouwen koopwoningen zal een overbruggingskrediet noodzakelijk zijn als je oude huis ook koop is. Niet alle banken staan open voor het financieren van groepswohnungen. Wellicht kun je wat met de overwaarde van je huidige koopwoning. Blijft een groot deel van de appartementen onder de NHG-grens, dan zijn er overbruggingsmogelijkheden via het Rijk (www.rvo.nl/subsidie-en-financieringswijzer/stimuleringsregeling-wonen-en-zorg-swz) en soms de provincie.

Woongemeenschappen die bestaan uit sociale huurwoningen hebben te maken met toewijzingsbeleid. De toegang tot een sociale huurwoning is afhankelijk van je inkomen: dat mag niet te hoog zijn. Binnen deze begrenzing is het belangrijk dat woongroepen zelf kunnen bepalen welke aspirant-bewoner geschikt is voor de groep. Eigen toewijzingsbeleid (coöptatie) is een fundament voor een levendige, duurzame en betrokken woongroep.

Nuttige links

www.platform31.nl
www.ikwoonleefzorg.nl
www.activage.nl
www.govint.org
www.zorgsaamwonen.nl
www.taskforcewonenzorg.nl

Meer voorbeelden van subsidies:

www.gelderland.nl/Subsidies/collectief-particulier-opdrachtgeverschap of
www.gelderland.nl/Subsidies/steengoed-benutten-procesondersteuning

Ondersteuning voor initiatief-woongroepen vanuit de LVGO

De LVGO bundelt de ervaringen van zo'n 150 woongemeenschappen en initiatiefgroepen in Nederland en deelt die graag met anderen.

- Op zoek naar een eerste check of gemeenschappelijk wonen iets voor jou is? Doe de test *Gemeenschappelijk wonen, iets voor mij?* op onze website.
- Ons ledenblad *Wijzer Wonen* besteedt ieder kwartaal aandacht aan initiatiefgroepen: hun ambities en (on)mogelijkheden om die te realiseren.
- Regelmatig organiseert de LVGO thema- en intervisiebijeenkomsten gericht op (besturen van) initiatiefgroepen.
- Veel informatie over het starten met een woongemeenschap vind je op de website onder het tabje *Voor starters*, met onder andere een stappenplan om aan de slag te gaan. Dit stappenplan is ook als brochure op te vragen bij ons secretariaat: info@lvgo.nl.
- Onze brochurereeks bevat diverse titels voor mensen die al in een woongemeenschap wonen, maar die zeker ook goed zijn om door te nemen in de startfase. Zie www.lvgo.nl/publicaties.
- Via de website kun je ook de brochure *Op reis naar onze woongemeenschap* bestellen, waarin Gabriëlle Verbeek haar persoonlijke reis naar de woongemeenschap beschrijft. Zie www.lvgo.nl/publicaties.
- Steeds zelf het wiel uitvinden is nergens voor nodig. Maak gebruik van de kennis en ervaringen van andere initiatief-woongemeenschappen of bestaande woongroepen. Je vindt een overzicht met contactgegevens op lvgo.nl/locaties.

Over de LVGO

De LVGO (Landelijke Vereniging Gemeenschappelijk wonen van Ouderen) is dé vereniging voor en door 50-plus-woongemeenschappen in Nederland. Wij stimuleren het gemeenschappelijk wonen van 50-plussers door het delen van kennis onder de leden en overige geïnteresseerden. Wij zijn spreekbuis van de leden en behartigen hun belangen richting de landelijke overheid, gemeenten, woningcorporaties en andere relevante organisaties. Daarnaast stimuleren we de maatschappelijke bekendheid van woongemeenschappen via publiciteit en het geven van voorlichting.

Wat biedt de LVGO haar leden?

Lid worden van de LVGO kan zowel individueel als collectief. Het lidmaatschap heeft veel voordelen.

- Viermaal per jaar het ledenblad *Wijzer Wonen*, boordevol interessante, leuke en praktische artikelen over het gemeenschappelijk wonen.
- Kortings op LVGO-publicaties en -themamiddagen: dé manier om andere (aspirant-)woongroepbewoners te ontmoeten en dieper op gemeenschappelijk wonen in te gaan.
- Een stem in de vereniging. Zo geef je mede richting aan het beleid en aan de activiteiten.
- Eerste Hulp Bij Ongenoegen (EHBO), voor vroegtijdige ondersteuning bij het oplossen van meningsverschillen en andere vormen van ongenoegen.
- Juridisch advies, voor besturen en leden met vragen of problemen op juridisch gebied.
- Voorlichting op locatie door ons infoteam.
- Gratis plaatsing van informatie en oproepen rond (initiatieven tot) een woongemeenschap op de website en in de LVGO-nieuwsbrief.

Meer info? Ga naar www.lvgo.nl/lidmaatschap-lvgo of scan de QR-code:

Ringmus 48 | 8121 JL Olst
lvgo.nl | info@lvgo.nl | 030 820 09 65

